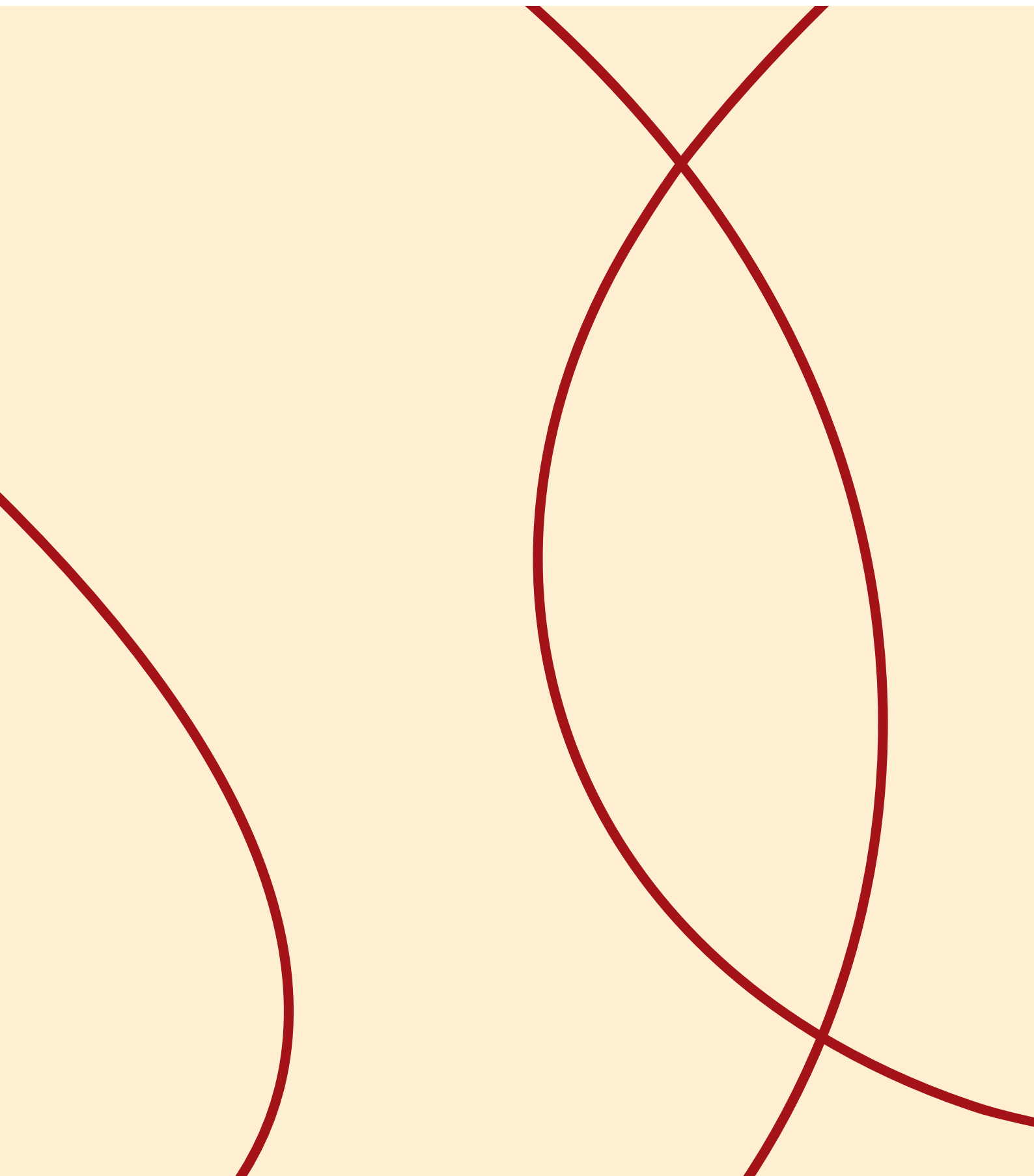

Utrikes födda anställda

i kommuner 2005

Förord

Mångfald och integration i arbetslivet inom verksamheterna inom kommuner, landsting och regioner är ytterst en kvalitetsfråga. En viktig förutsättning för rätt anpassad vård, omsorg, bemötande och service till medborgare och patienter är att de och de anställda kan kommunicera och förstå varandra.

Det är därför av stor betydelse att det bland personalen i kommuner, landsting och regioner finns personer med invandrabakgrund och därmed andra språk- och kulturkompetenser. Den kompetensen är en mycket värdefull tillgång som det gäller att ta tillvara i de olika verksamheterna. Det kommer att bli ännu viktigare, då alltfler kommuninvånare och patienter har invandrabakgrund.

Rapporten *Utrikes födda anställda i kommuner 2005* visar att de anställda med utländsk bakgrund ökar både till antal och andel inom kommunerna, och detta är en positiv utveckling. Det återspeglar i allt högre utsträckning befolkningens sammansättning i dagens Sverige och ökar förutsättningarna för att klara den framtida kompetens- och personalförsörjningen inom kommunerna. Det innebär också att verksamheternas möjligheter att bättre kunna tillvarata alla medborgares behov ökar.

Stockholm i november 2006

Marianne Granath

Sektionschef
Statistiksektionen

Boel Callermo

Sektionschef
Arbetslivssektionen

Upplysningar:

Avdelningen för ekonomi och styrning
Siv-Marie Lindquist
Telefon: 08-452 74 74
e-post: siv-marie.lindquist@skl.se

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Utrikes födda anställda i kommun	5
Kön och ålder	6
Anställning	7
Personalkategorier	8
Rekryterade	11
Verksamhetsområde	12
Utbildningsnivå	13
Frånvaro 30 dagar i följd	15
Kommungrupp	16

Sammanfattning

Den samkörning av personalstatistiken som Sveriges Kommuner och Landsting har gjort med Statistiska Centralbyråns utbildningsregister visar följande:

- 11 procent av de kommunalt anställda är utrikes födda.
- 13 procent har utländsk bakgrund.
- Antal utrikes födda har ökat med 2,7 procent mellan år 2004 och 2005.
- Det är ingen större skillnad i andel utrikes födda bland män (11,5 procent) och bland kvinnor (11,1 procent).
- Det är vanligare med en heltidsanställning bland inrikes födda än bland utrikes födda.
- Högst andel utrikes födda återfinns i personalkategorierna städ- och måltidspersonal och lägst bland brandpersonal.
- Andel utrikes födda bland barnskötare är dubbelt så stor som i gruppen fritidspedagoger.
- 16 procent av de nyanställda med månadslön är utrikes födda.
- De utrikes födda anställda finns framförallt inom äldreomsorg och individ- och familjeomsorg.
- Nästan varannan utrikes född inom äldreomsorgen är född utanför Europa. Inom gruppen "Övrig vård och omsorg" är över hälften av de utrikes födda från ett nordiskt land.
- De enskilt största yrkena, både bland utrikes födda och inrikes födda, är undersköterska och vårdbiträden.
- Inom äldreomsorgen är andelen med högskoleutbildning högre bland utrikes födda än bland inrikes födda.
- Andelen högskoleutbildade är högre bland inrikes födda (45 procent) än bland utrikes födda, där 39 procent har högskoleutbildning.
- Inrikes födda är i större utsträckning frånvarande 30 dagar i följd för föräldraledighet än utrikes födda.
- Frånvaro 30 dagar i följd med sjukpenning eller sjukersättning är tvanligare bland utrikes födda än bland inrikes födda.
- Andelen utrikes födda är högst i storstäderna och förortskommunerna. I Göteborg, Malmö och Stockholm är nästan var fjärde kommunalt anställd utrikes född.

Inledning

Statistiken grundar sig på en samkörning mellan SCB:s utbildningsregister och Sveriges Kommuner och Landstings personalstatistik. Befolkningsuppgifterna är tagna från SCB:s hemsida och statistikdatabas.

Kommunalt anställda i kommunalförbund som är medlemmar i arbetsgivarorganisationen Pacta ingår. Personal i kommunalt ägda företag eller kommunala stiftelser ingår däremot inte.

Redovisningen görs utifrån totalt antalet anställda individer, både månadsavlönade och timavlönade ingår om inte annat anges. I redovisningen ingår även de som är helt frånvarande 30 dagar i följd under oktober–november 2005.

Utrikes född definieras som en person folkbokförd i Sverige, men född i något annat land. Adoptivbarn födda utomlands och barn födda utomlands av inrikes födda föräldrar ingår i gruppen utrikes födda.

Med utländsk bakgrund avses utrikes födda samt inrikes födda med två utrikes födda föräldrar.

Med svensk bakgrund avses inrikes födda med en inrikes och en utrikes född förälder eller två inrikes födda föräldrar.

Indelning på födelseland:	
Sverige	
Norden	Norden förutom Sverige
Övriga EU	EU förutom Norden
EU15	Belgien, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Portugal, Spanien, Storbritannien, Tyskland och Österrike
EU16–25	Cypern (grekcypriotiska delen), Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien, Tjeckien, Ungern och Slovenien
Övriga Europa	Europa utom EU15, EU16–25 och Norden
Utanför Europa	

I materialet saknas uppgifter om födelseland för drygt 1 000 anställda i kommunerna. Dessa har uteslutits i redovisningen.

Utrikes födda anställda i kommun

Antalet utrikes födda i kommunerna uppgår år 2005 till drygt 92 300 anställda eller 11,2 procent av samtliga anställda. Därutöver är 16 500, 2 procent, inrikes födda med två utrikes födda föräldrar. Det innebär att 13,2 procent av de anställda i kommunerna har utländsk bakgrund. Antalet utrikes födda anställda i kommunerna har ökat med drygt 2 500 personer (2,7 procent) mellan år 2004 och 2005.

Kön och ålder

Tabell 1

Kommunanställda fördelat på födelseland och kön år 2005. Andelar i procent

Kön	Norden	Övriga EU	Därav EU16–25	Övriga Europa	Utanför Europa	Utrikes födda	Sverige
Män	1,9	1,6	0,5	1,9	6,0	11,5	88,5
Kvinnor	3,4	1,5	0,9	0,6	4,1	11,1	88,9
Samtliga	3,1	1,5	0,8	0,7	4,5	11,2	88,8

Könsfördelningen bland utrikes födda i kommunerna är i princip helt jämnt fördelad; 11,5 procent av männen och 11,1 procent av kvinnorna är utrikes födda. Den största gruppen, både bland män och kvinnor, är födda utanför Europa (6,0 respektive 4,1 procent).

Tabell 2

Medelålder för kommunanställda per födelseland och kön år 2005

Kön	Norden	Övriga EU	Därav EU15	Därav EU16–25	Övriga Europa	Utanför Europa	Utrikes födda	Sverige
Män	48	48	48	48	42	41	43	45
Kvinnor	50	47	47	46	40	39	44	44
Samtliga	49	47	48	47	40	40	44	44

Både inrikes och utrikes födda har en medelålder på 44 år. Däremot finns det skillnader beroende på vilket område de utrikes födda kommer från. De som tillhör grupperna "Övriga Europa" och "Utanför Europa" är nio år yngre än de som är födda i Norden.

Anställning

Tabell 3

Kommunanställda år 2005, fördelat på löneform och födelseland. Andelar i procent

Löneform	Norden	Övriga EU	Därav EU15	Därav EU16–25	Övriga Europa	Utanför Europa	Utrikes födda	Sverige
Heltidsanställd	60,0	55,8	57,5	54,4	46,4	48,2	52,2	59,9
Deltidsanställd	30,5	29,2	28,5	29,8	27,8	26,2	28,1	28,4
Timavlönad	9,6	15,0	14,0	15,8	25,8	25,6	19,7	11,7

Andelen heltidsanställda är högre bland de inrikes födda än bland de utrikes födda, drygt 60 procent mot cirka 52 procent.

Det är betydligt vanligare att utrikes födda är timavlönade. Drygt 20 procent av de utrikes födda är anställd per timme, vilket kan jämföras med drygt 12 procent bland inrikes födda. Högst andel timavlönade finns i grupperna "Övriga Europa" och "Utanför Europa". Dessa har också en betydligt lägre medelålder än övriga, vilket kan förklara den relativt höga andelen timavlönade då det är vanligt att vara anställd per timme i de lägre åldersgrupperna.

Tabell 4

Månadsavlönade i kommun år 2005, fördelat på anställningsform och födelseland. Andelar i procent

	Norden	Övriga EU	Därav EU15	Därav EU16–25	Övriga Europa	Utanför Europa	Utrikes födda	Sverige
Tillsvidareanställd	83,0	73,0	73,0	73,1	59,3	59,1	67,6	79,7
Anställd för viss tid	17,0	27,0	27,0	26,9	40,7	40,9	32,4	20,3

Det är vanligare med en tillsvidareanställning bland inrikes födda (79,7 procent) än bland utrikes födda (67,6 procent). Flest anställda med tillsvidareanställning återfinns bland dem som är från ett nordiskt födelseland och minst bland dem som är födda utanför Europa.

Personalkategorier

Tabell 5

Utrikes födda kommunanställda per personalkategori år 2004 och 2005

Personalkategori	Andel		Diff. Antal	Förändring 2005–2004	
	2004	2005		Procent	Procentenhet
Skolledare	3,5	3,4	-9	-3,0	-0,1
Grundskolelärare	5,7	5,9	60	1,3	0,2
Gymnasielärare	7,4	7,7	110	5,1	0,3
Annan lärare	14,1	14,4	102	2,2	0,3
Elevassistent	9,3	9,8	122	9,5	0,5
Övrig skolpersonal	8,6	8,8	34	8,2	0,1
Arbetsledare förskola	5,3	5,5	-2	-2,4	0,2
Barnskötare	11,6	12,4	597	9,4	0,8
Dagbarnvårdare	5,4	5,7	-14	-3,4	0,3
Förskollärare	6,9	7,2	272	7,4	0,3
Fritidspedagog	6,0	6,2	17	1,9	0,2
Arbetsledare omsorg	6,8	6,9	27	3,8	0,1
Sjuksköterska	10,7	10,6	-55	-2,9	-0,2
Undersköterska, skötare	13,6	14,3	995	7,3	0,7
Vårdbiträde, vårdare	14,0	14,1	-540	-2,9	0,1
Socialsekreterare	10,5	10,7	65	4,7	0,3
Övrig vård och omsorgspersonal	16,3	16,2	267	2,6	-0,1
Bibliotekspersonal	6,7	6,8	8	2,8	0,1
Fritidsledare	11,1	11,2	-28	-4,4	0,1
Övrig fritids- och kulturpersonal	8,0	8,2	42	3,8	0,2
Chef	4,4	4,4	12	2,8	0,1
Handläggare	6,9	7,0	69	5,3	0,1
Kontorspersonal	8,0	8,3	37	1,5	0,3
Städpersonal	21,0	22,0	88	2,5	1,0
Måltidspersonal	15,8	16,2	64	1,2	0,5
Kommunalarbetare	5,4	5,6	24	3,6	0,2
Brandpersonal	2,0	2,0	2	1,7	0,1
Ingenjörer	5,2	5,6	21	7,7	0,4
Övrig personal inom teknik	8,5	8,6	75	3,6	0,1
Samtliga	10,9	11,2	2 462	2,7	0,3

Högst andel utrikes födda finns bland städ- och måltidspersonal och lägst bland brandpersonal.

I gruppen "Annan lärare" ingår bland annat hemspråklärare, vilket ökar andelen utrikes födda då 97 procent av hemspråklärarna har ett annat födelseland än Sverige. Andelen utrikes födda bland barnskötarna är dubbelt så hög som bland fritidspedagogerna.

Störst procentuell ökning av utrikes födda återfinns i personalkategorierna elevassistent (9,5 procent) och barnskötare (9,4 procent). Andelsmässigt uppvisar personalkategorierna barnskötare och undersköterska/skötare den högsta ökningen. Samtliga personalkategorier, undantaget skolledare och sjuksköterska samt övrig vård och omsorgspersonal, har en högre andel utrikes födda år 2005 jämfört med år 2004.

Tabell 6

Utrikes födda i kommun per personalkategori och födelseland år 2005

Personalkategori	Antal	Norden	EU	Därav EU15	Därav EU16–25	Övriga Europa	Utanför Europa	Totalt
Skolledare	288	56,3	24,3	16,0	8,3	8,3	11,1	100,0
Grundskolelärare	4 757	34,2	21,3	14,3	7,0	11,7	32,8	100,0
Gymnasielärare	2 279	29,2	30,6	21,9	8,7	11,7	28,5	100,0
Annan lärare	4 710	18,5	19,0	10,4	8,6	19,8	42,7	100,0
Elevassistent	1 413	22,2	13,9	7,9	6,0	17,8	46,0	100,0
Övrig skolpersonal	449	33,9	15,6	9,1	6,5	16,3	34,3	100,0
Arbetsledare förskola	82	51,2	24,4	17,1	7,3	4,9	19,5	100,0
Barnskötare	6 963	21,8	12,1	4,9	7,2	20,2	45,8	100,0
Dagbarnvårdare	397	68,8	15,4	9,8	5,5	4,3	11,6	100,0
Förskollärare	3 937	38,7	16,0	7,3	8,7	13,2	32,1	100,0
Fritidspedagog	911	29,3	17,9	9,4	8,5	15,1	37,7	100,0
Arbetsledare omsorg	737	56,3	13,4	6,5	6,9	8,3	22,0	100,0
Sjuksköterska	1 818	45,7	16,4	6,6	9,8	12,2	25,7	100,0
Undersköterska, skötare	14 603	27,0	11,1	3,4	7,7	20,0	41,9	100,0
Vårdbiträde, vårdare	18 202	24,2	10,7	4,0	6,7	15,7	49,4	100,0
Socialsekreterare	1 455	38,3	12,5	7,1	5,4	14,0	35,3	100,0
Övrig vård och omsorgspersonal	10 496	21,3	11,7	5,0	6,7	22,4	44,6	100,0
Bibliotekspersonal	293	41,0	24,6	11,9	12,6	8,5	25,9	100,0
Fritidsledare	612	17,6	9,8	6,0	3,8	18,3	54,2	100,0
Övrig fritids- och kulturpersonal	1 144	24,1	25,1	11,5	13,6	15,6	35,2	100,0
Chef	445	59,8	18,2	10,3	7,9	7,2	14,8	100,0
Handläggare	1 368	37,2	18,9	10,1	8,8	16,8	27,0	100,0
Kontorspersonal	2 550	39,0	18,9	7,2	11,7	17,6	24,5	100,0
Städpersonal	3 645	23,0	8,6	3,3	5,3	29,7	38,7	100,0
Måltidspersonal	5 471	25,1	11,9	4,8	7,0	23,5	39,6	100,0
Kommunalarbetare	695	39,9	14,4	10,1	4,3	21,3	24,5	100,0
Brandpersonal	117	59,8	17,1	13,7	3,4	6,0	17,1	100,0
Ingenjörer	292	26,4	24,7	10,3	14,4	17,5	31,5	100,0
Övrig personal inom teknik	2 164	31,0	16,4	9,3	7,0	20,4	32,2	100,0
Samtliga	92 293	27,5	13,8	6,4	7,4	18,3	40,4	100,0

Representationen i olika yrkesgrupper skiljer sig åt beroende på ursprung. Bland de utrikes födda dagbarnvårdarna är drygt 69 procent födda i Norden. Samma mönster återfinns bland chefer och brandpersonal (60 procent). Bland den utrikes födda städpersonalen är 30 procent födda i "Övriga Europa" och av utrikes födda gymnasielärare och ingenjörer är 31 respektive 25 procent födda i ett EU-land (exkl. Norden). Bland fritidsledare och vårdbiträden som är utrikes födda dominerar ett födelseland utanför Europa.

Tabell 7

De tio vanligaste yrkena bland utrikes födda respektive inrikes födda i kommunerna år 2005. Andel i procent av samtliga anställda i yrket

Yrke	Utrikes födda	Yrke	Inrikes födda
Undersköterska	15,3	Undersköterska	11,3
Vårdbitråde	15,1	Vårdbitråde	10,2
Personlig assistent	8,6	Förskollärare	7,0
Barnskötare	7,5	Barnskötare	6,7
Ekonomi-/skolmåltidsbiträde	4,1	Grundskolelärare 1-7	6,1
Förskollärare	4,0	Vårdare	4,6
Vårdare	4,0	Personlig assistent	4,1
Städare	3,9	Grundskolelärare 4-9	3,4
Hemspråkslärare	2,5	Gymnasielärare	2,7
Grundskolelärare 4-9	2,5	Ekonomi-/skolmåltidsbiträde	2,4
Summa dessa yrken	67,4	Summa dessa yrken	58,4

Det vanligaste enskilda yrket både bland utrikes och inrikes födda är undersköterska. Av de tio vanligaste yrkena, uppdelat på ursprung, är åtta yrken med i båda grupper. Bland de inrikes födda är grundskolelärare 1-7 och gymnasielärare bland topp tio, men inte hos de utrikes födda. Städare och hemspråkslärare återfinns bland det tio vanligaste yrkena hos utrikes födda, men inte bland de tio vanligaste yrkena för inrikes födda.

Rekryterade

Tabell 8

Andel utrikes födda bland månadsavlönade rekryterade fördelat på personalkategorier.
Andel i procent av samtliga rekryterade

Personalkategori	2005		2004	
	Antal totalt	Andel utrikes födda (%)	Antal totalt	Andel utrikes födda (%)
Skolledare	117	2,6	123	4,9
Grundskolelärare	4 511	12,1	4 399	11,0
Gymnasielärare	2 021	12,8	1 854	11,5
Annan lärare	2 064	22,0	1 768	20,0
Elevassistent	1 615	14,6	1 461	13,1
Övrig skolpersonal	633	13,3	462	15,2
Arbetsledare förskola	18	27,8	22	18,2
Barnskötare	4 587	19,9	3 204	17,6
Dagbarnvårdare	161	8,1	134	1,5
Förskollärare	3 410	12,3	1 957	14,3
Fritidspedagog	797	10,0	645	8,4
Arbetsledare omsorg	554	11,2	553	9,4
Sjuksköterska	1 188	13,0	1 834	14,4
Baspersonal	12 670	23,0	11 502	21,5
Socialsekreterare	1 212	12,5	1 125	10,6
Övrig vård och omsorgspersonal	5 508	15,4	5 341	16,2
Bibliotekspersonal	338	7,4	216	6,5
Fritidsledare	467	13,9	482	16,6
Övrig fritids- och kulturpersonal	1 037	11,5	1 039	10,2
Chef	306	5,2	315	5,7
Handläggare	1 459	9,8	1 255	8,4
Kontorspersonal	1 637	14,5	1 386	11,5
Städpersonal	1 073	33,1	1 027	32,0
Måltidspersonal	2 106	22,9	1 834	22,6
Kommunalarbetare	1 038	10,5	828	9,5
Brandpersonal	221	3,6	172	5,8
Ingenjörer	384	9,1	315	7,9
Vaktmästare	534	14,8	417	16,1
Övrig personal inom teknik	1 461	12,0	1 195	10,9
Samtliga	44 134	16,9	46 442	16,1

Drygt 17 procent av de rekryterade med månadslön under år 2005 var utrikes födda. Det är en ökning med 0,8 procentenheter jämfört med år 2004. Högst andel återfinns i personalkategorierna städpersonal (33 procent), arbetsledare förskola (28 procent), samt baspersonal¹ och måltidspersonal med 23 procent vardera. Lägst andel återfinns bland skolledare (3 procent), brandpersonal (4 procent) och chefer (5 procent). I 20 av 29 personalkategorier har andelen rekryterade utrikes födda ökat mellan år 2004 och 2005.

¹ Med baspersonal avses undersköterska, skötare, vårdare och vårdbiträden

Verksamhetsområde

De utrikes födda finns framförallt inom äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen. Som tidigare nämnts är undersköterska och vårdbiträde de enskilt största yrkena bland de utrikes födda. Det är också främst inom äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen som dessa yrken finns.

Tabell 9

Anställda i kommun per verksamhetsområde och födelseland år 2005. Andel i procent av samtliga anställda

Personalkategori	Norden	EU	Därav EU15	Därav EU16–25	Övriga Europa	Utanför Europa	Utrikes födda	Sverige
Förskola & skolbarnomsorg	2,9	1,4	0,6	0,8	1,8	4,1	10,2	89,8
Grundskola inkl förskoleklass	2,4	1,5	0,9	0,6	1,6	3,4	9,0	91,0
Gymnasium	2,5	2,1	1,4	0,8	1,4	2,8	8,8	91,2
Övrig pedagogik	2,6	1,9	1,0	0,8	1,2	1,7	7,4	92,6
Fritid och kultur	2,5	1,7	0,8	0,9	1,4	3,1	8,7	91,3
Vård och omsorg (äldreomsorg)	3,7	1,6	0,6	1,0	2,7	6,4	14,3	85,7
Övrig vård och omsorg	3,0	1,0	0,5	0,5	0,7	1,1	5,8	94,2
Individ- och familjeomsorg	4,3	1,4	0,7	0,7	1,7	3,8	11,1	88,9
Infrastruktur och skydd m.m.	2,1	1,0	0,6	0,5	0,9	1,5	5,6	94,4
Affärsverksamhet	2,6	0,9	0,5	0,4	1,6	2,2	7,3	92,7
Övrigt	3,2	1,4	0,7	0,8	2,3	3,6	10,5	89,5
Samtliga	3,1	1,5	0,7	0,8	2,0	4,5	11,2	88,8

Andelen utrikes födda är något högre inom förskola/skolbarnomsorg än inom grund- och gymnasieskola. Cirka 10 procent av personalen inom förskolan/skolbarnomsorgen har ett födelseland utanför Sverige, vilket kan jämföras med drygt 9 procent inom gymnasieskolan.

Tabell 10

Utrikes födda anställda i kommun per verksamhetsområde och födelseland 2005. Andel i procent av samtliga anställda

Personalkategori	Antal	Norden	EU	Därav EU15	Därav EU16–25	Övriga Europa	Utanför Europa	Totalt
Förskola & skolbarnomsorg	13 374	28,1	13,6	6,0	7,6	18,2	40,1	100,0
Grundskola inkl förskoleklass	14 956	27,0	17,1	9,9	7,2	17,8	38,1	100,0
Gymnasium	4 141	28,4	24,2	15,7	8,5	16,2	31,3	100,0
Övrig pedagogik	946	35,6	25,6	14,2	11,4	16,5	22,3	100,0
Fritid och kultur	2 364	28,8	19,6	9,4	10,2	15,7	36,0	100,0
Vård och omsorg (äldreomsorg)	46 003	25,6	11,3	4,1	7,2	18,6	44,5	100,0
Övrig vård och omsorg	374	51,6	17,4	9,1	8,3	11,8	19,3	100,0
Individ- och familjeomsorg	2 470	38,5	12,7	6,6	6,1	14,8	34,0	100,0
Infrastruktur och skydd m.m.	1 724	37,3	18,7	10,3	8,5	16,9	27,0	100,0
Affärsverksamhet	890	35,4	12,7	6,5	6,2	22,2	29,7	100,0
Övrigt	5 051	30,5	13,7	6,2	7,5	21,8	34,0	100,0
Samtliga	92 293	27,5	13,8	6,4	7,4	18,3	40,4	100,0

Nästan varannan utrikes född inom äldreomsorgen är född utanför Europa. Inom övrig vård och omsorg, som bland annat innehåller hälso- och sjukvård, är över hälften av de utrikes födda ursprungligen från ett nordiskt land.

Utbildningsnivå

Tabell 11

Utbildningsnivån hos utrikes respektive inrikes födda inom förskola/ skolbarn-omsorg, äldreomsorg och individ-/familjeomsorg år 2005. Andel i procent av samtliga.

		Grundskola	Gymnasium högst 2 år	Gymnasium 3 år	Högskola högst 2 år	Högskola 3 år eller längre	Forskar- utbildning
Äldreomsorg	Utrikes	14,4	36,5	23,7	13,2	12,0	0,2
	Inrikes	10,2	43,9	26,0	11,5	8,4	0,0
Förskola och skolbarnomsorg	Utrikes	11,9	30,7	17,0	23,2	17,1	0,1
	Inrikes	6,7	28,3	15,0	35,9	14,1	0,0
Individ- och familjeomsorg	Utrikes	4,8	15,8	9,3	12,5	57,0	0,6
	Inrikes	3,8	16,2	6,5	11,5	62,0	0,1

Andelen individer med högskoleutbildning är högre bland de utrikes födda än bland de inrikes födda anställda inom äldreomsorgen. Det omvända gäller inom verksamhetsområdena förskola och barnomsorg och individ- och familjeomsorg, där de inrikes födda i större utsträckning har högskoleutbildning än de utrikes födda anställda. Noterbart är att de utrikes födda i dessa tre verksamhetsområden i högre grad forskarutbildning än inrikes födda anställda i samma verksamhetsområden.

Andelen högskoleutbildade är högre bland inrikes födda, drygt 45 procent, än bland utrikes födda, 39 procent. Detta gäller såväl män (51,8–47,8 procent) som kvinnor (43,5–37,2 procent).

Bland männen är det de utrikes födda i övriga EU som har högst utbildningsnivå. 65,5 procent av dessa har högskoleutbildning. Samtliga övriga grupper har en lägre andel högskoleutbildade än de inrikes födda männen.

Även bland kvinnorna är det de utrikes födda från övriga EU som, med sina 48,6 procent högskoleutbildade, har högst utbildningsnivå. Kvinnorna i övriga grupper har en lägre utbildningsnivå än de inrikes födda kvinnorna.

Forskarutbildning är vanligare bland utrikes födda än inrikes födda. Andelen forskarutbildade är högre bland utrikes födda anställda än bland inrikes födda anställda i samtliga verksamhetsområden. Mest tydlig är skillnaden inom övrig pedagogik (2,1–0,5), övrig vård och omsorg (1,3–0,2), samt infrastruktur och skydd (1,3–0,2). En markant skillnad finns också inom gymnasieskolan (1,9 – 1,1) samt grundskolan (0,7 – 0,1).

Av de inrikes födda med forskarutbildning finns 49 procent inom gymnasieskolan och drygt 16 procent inom grundskolan.

Bland de utrikes födda med forskarutbildning är bilden mer splittrad; 28 procent finns inom grundskolan, 20 procent inom gymnasieskolan och 22 procent inom äldreomsorgen.

Tabell 12

Utbildningsnivå bland kommunanställda fördelat på kön och ursprung år 2005. Andelar i procent

Utbildningsnivå	Norden	Övriga EU	Därav EU15	Därav EU16-25	Övriga Europa	Utanför Europa	Utrikes födda	Sverige
Män								
Grundskola	14,5	6,7	7,1	6,0	11,6	11,7	11,5	9,7
Gymnasium	39,8	31,8	30,8	34,0	42,7	42,7	40,7	38,5
varav								
Gymnasium högst 2 år	25,4	17,9	18,5	16,4	21,2	21,1	21,4	19,9
Gymnasium 3 år	14,4	13,9	12,3	17,6	21,5	21,6	19,3	18,6
Högskola	45,6	61,5	62,1	60,0	45,6	45,5	47,8	51,8
varav								
Högskola högst 2 år	18,0	22,0	22,5	20,6	18,5	18,4	18,8	18,4
Högskola 3 år eller längre	27,3	37,9	37,7	38,4	26,5	26,1	28,0	33,1
Forskarutbildning	0,4	1,6	1,9	1,0	0,7	1,1	1,0	0,4
Kvinnor								
Grundskola	12,8	7,4	10,0	5,6	17,2	15,8	14,0	8,5
Gymnasium	50,6	44,1	38,9	47,4	51,1	48,0	48,8	48,0
varav								
Gymnasium högst 2 år	39,9	27,5	27,1	27,8	26,2	26,4	30,6	31,4
Gymnasium 3 år	10,7	16,5	11,9	19,6	24,9	21,6	18,2	16,6
Högskola	36,6	48,6	51,0	46,9	31,7	36,1	37,2	43,5
varav								
Högskola högst 2 år	15,9	17,5	16,1	18,4	12,4	15,0	15,1	16,8
Högskola 3 år eller längre	20,6	30,6	34,1	28,2	19,1	20,8	21,8	26,5
Forskarutbildning	0,1	0,5	0,8	0,3	0,2	0,3	0,3	0,1
Samtliga								
Grundskola	13,0	7,2	9,1	5,7	16,1	14,7	13,5	8,7
Gymnasium	49,2	41,4	36,3	45,8	49,5	46,6	47,1	46,1
varav								
Gymnasium högst 2 år	38,1	25,4	24,3	26,5	25,2	25,0	28,7	29,1
Gymnasium 3 år	11,2	16,0	12,0	19,4	24,2	21,6	18,4	17,0
Högskola	37,8	51,3	54,7	48,5	34,4	38,7	39,4	45,2
varav								
Högskola högst 2 år	16,1	18,4	18,2	18,6	13,6	15,9	15,9	17,2
Högskola 3 år eller längre	21,5	32,1	35,3	29,4	20,5	22,2	23,1	27,9
Forskarutbildning	0,1	0,8	1,2	0,4	0,3	0,5	0,4	0,1

Frånvaro 30 dagar i följd

Tabell 13

Frånvaro 30 dagar i följd på hel- eller deltid år 2005 fördelat på kön, orsak och ursprung. Andelar i procent av samtliga anställda

	Bakgrund	Föräldraledighet	Sjukpenning	Sjukersättning	Utbildning	Övrigt	Totalt
Män	Utrikes född	1,1	3,9	1,6	0,9	3,6	11,1
	Inrikes född	1,6	3,4	0,8	0,7	4,1	10,6
	Samtliga	1,5	3,4	0,9	0,7	4,1	10,6
Kvinnor	Utrikes född	4,0	7,7	3,2	1,5	4,8	21,2
	Inrikes född	6,7	6,7	2,5	1,6	8,0	25,5
	Samtliga	6,5	6,8	2,6	1,6	7,7	25,1
Samtliga	Utrikes född	3,4	6,9	2,9	1,4	4,5	19,1
	Inrikes född	5,7	6,0	2,2	1,4	7,2	22,5
	Samtliga	5,5	6,1	2,2	1,4	6,9	22,2

Andelen frånvarande 30 dagar i följd på hel- eller deltid skiljer sig åt mellan anställda med olika ursprung. Andelen föräldralediga är högre bland inrikes födda jämfört med utrikes födda, detta gäller för såväl män som kvinnor. Frånvaro med sjukpenning eller sjukersättning är vanligare bland utrikes födda än bland inrikes födda. En förklaring till det kan vara att utrikes födda i större utsträckning finns i de yrkesgrupper som till större del drabbas av yrkesskador såsom städpersonal, vårdbiträde och undersköterska.

När det gäller frånvaro för utbildning är det inte någon skillnad om man är inrikes eller utrikes född.

I övriga orsaker ingår bland annat militärtjänstgöring, fackliga uppdrag och enskilda angelägenheter. Det är betydligt vanligare att inrikes födda har frånvaroorsak "Övrigt" än utrikes födda, framförallt bär det gäller kvinnor.

Kommungrupp

Tabell 14

Anställda (exkl. kommunalförbund) i kommun år 2005 fördelat på kommungrupp och födelseland. Andel i procent

	Norden	EU15	EU16–25	Övriga Europa	Utanför Europa	Utrikes födda	Sverige	Befolkning
Storstäder	3,9	1,2	1,8	11,6	3,8	22,4	77,6	25,2
Förortskommuner	4,5	1,0	1,1	7,5	2,1	16,2	83,8	18,1
Större städer	2,7	0,6	0,8	4,3	2,2	10,5	89,5	14,0
Pendlingskommuner	2,6	0,6	0,6	2,2	1,5	7,4	92,6	10,2
Glesbygdskommuner	3,1	0,4	0,2	1,1	0,3	5,1	94,9	6,1
Varuproducerande kommuner	2,7	0,6	0,6	1,8	2,4	8,1	91,9	12,4
Övriga >25 000 inv.	2,3	0,5	0,5	2,1	1,7	7,1	92,9	10,0
Övriga 12 500–25 000 inv.	2,7	0,6	0,5	1,5	1,1	6,3	93,7	9,0
Övriga <12 500 inv.	4,7	0,6	0,3	1,2	0,7	7,5	92,5	10,4

Andelen utrikes födda är högst i storstäderna och förortskommunerna. I Göteborg, Malmö och Stockholm är nästan var fjärde kommunalt anställd (undantaget kommunalförbunden) utrikes födda. Glesbygdskommunerna har lägst andel utrikes födda bland sina kommunalt anställda med drygt 5 procent.

Best nr 5093
Trycksaker från Sveriges Kommuner och Landsting
beställs på www.skl.se eller på
tfn 020-31 32 30, fax 020-31 32 40.

118 82 Stockholm, Besök Hornsgatan 20
Tfn 08-452 70 00, Fax 08-452 70 50
info@skl.se, www.skl.se

Svenska Kommunförbundet och Landstingsförbundet i samverkan